

ЈЕДНОМ, И БЕЗБРОЈ ПУТА

МИСЛИМ ДА КИШИ

*Мислим да киши
да би се језици сјасли жестиоке жеђи
и над отвореним небеским устима висили
тешки од знања.*

*Видео сам како се уздиго
неочекивани облак, из пјелела. Помирени
су се ујединили у круи у сивила; у
кружећем духу.*

*О, мора намочити киша
тју безличности ума који нас гура
у чудни очај и учи
чистиој жалости.*

*О, како удара
по прозирности крила
наших жеља, с тираи ом тамне чежње
у окружном кришћавању.*

*Кише, искушане
у милости рађања, мада једнаке
из даљине, док се сјарујеће с мојом земљом
сјирају падајуће сцене.*

АБИКУ*

*Залуд су ваше наруквице
с чаробним прстеневима на мојим ногама*

---

*Абику је дете-дух, по веровању, веома распрострањеном по читавој западној Африци. Абику је новорођенче коме је сушено да умре и потом да се роди истој мајци.

ја сам Абику, доћох први пут
и ојетћу ћу још безброј.

Морам лелекаћи збој коза и крава
збој палминој уља и пошкројљеној пейела.
Тарћуфи не клијају у амулетћима
да би закопали Абикуове уде.

И кад сај ори пуж у својој кућници
бацћице ситћинеж, знамен ужежичће
ми дубоко на прсима. Познаћи ја мораче
кад Абику поново доће.

Ја сам веверичји зуб, сломљена
зај онејка палме. Памћичће
ћо и зај ребичће ме још дубље
у оћеклу божју ноју.

Једном и безброј пучћа, безвремен
мада јадљив; и када ситћиче
дарове пичћа, сваки прстћи ми казује
јде је пучћу којим сам дошао, јер

пчла су мокра од жалосћи
бела роса доји пичичце меса
вече помаже пауку да разачне мрежу
и муве улећу ношене пеном већра;
ноћ, и Абику уље сиса
из свейћилки. Мајке! Ја ћу бићи
молећа змија свијена на прају
а ваш крик убица.

Најжалоснији био је презрели плог
јер док сам пучио била је јадна жеја.
У пичичини мреже Абику јечи и обликује
јомиле од жуманаца.

ТЕЛЕФОНСКИ РАЗГОВОР

Сћанарина ми се чинила прехваћљивом, локација неупћирална. Госћоћа
је поћврдчила да не живи у пћим просћоријама. Није преосћало нишћича
друј о до самойризнања. „Госћоћо“, упћозорио сам је, „мрско ми је да ју-
бим време збој јаловој пучћа — Африканац сам“.

Мук. Тихи пренос уздржаног пречиска доброј васћичања. Глас, који је
дошао, био је нашминкан, дуја мушћичкла са злаћним круј овима је
швикнула. Издајнички сам био уловљен.

„КОЛИКО ТАМАН?!“... Нисам пречуо... „ЈЕСТЕ ЛИ СВЕТЛО ИЛИ
ВРЛО ТАМНИ?“ Пречисничће дуј ме А.

Смрад

љичави дах јавне пчачне језика.

Црвена говорница. Црвено поштанско сандуче. Црвени двоспрајни омнибус, који шљайка по тротоару. Збиља се дој одило! Стигећи се нељудној ћушања

молила је за појединости.

Била је обзирна, мењајући на ласак —

„ЈЕСТЕ ЛИ ТАМНИ? ИЛИ ВРЛО СВЕТЛИ?“ Дошло је разоткривање.

„Хоћеће рећи — као млечна или као чоколада за јело?“

Њена брија била је клиничка, дејална у својој зрочној

безличности. Сада, на истој таласној дужини, на ло

одлучих. „Западно афричка сеија“ — и још се досетих,

„Тако пише у мом пасошу.“ Шушање за секторскојски

замах домишљивости, док истинољубивости није чврсто закодокала

с на ласком у слушалицу. „ШТА ЈЕ ТО?“

признајући

„НЕ ЗНАМ? ШТА ЈЕ ТО.“ „Као смећокос“.

„ТО ЈЕ ТАМНО, ЗАР НЕ?“ „Никада не пошћуно.

У лицу сам смећ, али, осћоћо, морате знати још шћоћо од о мени. Дланови мојих руку, сћоћоћо мојих ноћу пероксидно ћлави. Трљање, које проузрокује — неразумно, зар не, осћоћо — седење, променило је боју моје задњице у зифћ. — Само још тренућак, осћоћо“ — осећам како прићиска слушалицу

на уво — „Госћоћо“, замолио сам, „зар не бисте волели да се сами уверите?“

Препев и белешка
МИЛОСАВ СЛАВКО ПЕШИЋ

УОЛЕ СОЈИНКА, добитник Нобелове награде за књижевност (1986), песник је, романсије, драмски писац, критичар, преводилац... Објавио је преко двадесет драма, бројне књиге песама, романа. Поменимо и неке књиге песама: „Иданре и друге песме“, 1967, „Песме из затвора“, 1969, „Чун у крипти“, 1972. Код нас му је преведен роман „Тумачи“.

Због својих политичких уверења (а тиме се, изгледа, Нобелов комитет најчешће руководи) два пута је био у затвору. Први пут, 1965, зато што је у Ибадану, главном граду западне Нигерије, на препад заузео радио-станицу и натерао спикера да му преда траку са говором новонабраног премијера Акинтоле и да уместо тога емитује Сојинкин говор у коме упозорава политичаре „да је боље да оду из града“. Други пут је у затвору био од 1967. до 1969. Потом следи књига стихова „Песме из затвора“.

Уоле Сојинка рођен је 1934. у Абеокути. Одрастао је уз митове Јаруба, што је оставио значајног трага у његовом стваралаштву а видно је и из песама које објављујемо.

Студирао је енглески у Лидсу, 1958. почиње рад у Краљевском позоришту, у коме стиче драгоцену искуства за свој позоришни опус. У Нигерију се вратио с Рокфелеровом стипендијом за изучавање традиционалне афричке драме. Сада је професор компаративне књижевности, директор Одељења за драмску уметност на Универзитету Ife и председник Међународног института за позориште.

За боље упознавање са делом и личношћу овогодишњег добитника Нобелове награде погледати студије Цералда Мура „Уоле Сојинка“ и Елдерда Џона „Текстови Уоле Сојинке“.